

<i>Sorszám:</i> Ny/9.	<i>Tárgy:</i> Beszámoló a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum 2017. évi működéséről
<i>Döntéshozatal módja:</i> Egyszerű többség	<i>Véleményező bizottság:</i> Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság
<i>Tárgyalás módja:</i> Nyílt ülés	<i>Előkészítette:</i> Sápiné Turcsányi Ildikó igazgató

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének 495/2017. (XI. 30.) határozatával jóváhagyott, 2018. első félévére vonatkozó munkaterve szerint a Képviselő-testület a 2018. májusi ülésén tárgyalja meg a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum működéséről szóló beszámolót.

Sápiné Turcsányi Ildikó, a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum igazgatója elkészítette a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum 2017. évi munkájáról szóló beszámolót, melyet mellékelten terjesztünk a Tisztelt Képviselő-testület elé.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum 2017. évi munkájáról szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Izsó Gábor polgármester

Határidő: értelem szerint

Békés, 2018. május 15.

Izsó Gábor
polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

Beszámoló

A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum 2017-ben végzett munkájáról

I. Bevezetés

A 2013. 1. 1-én életbe lépő, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról 2012. évi CLII. Törvény a muzeális intézmény fogalmát, feladatait az alábbiakban határozta meg:

42. § (1) A múzeum a kulturális javak tudományosan rendszerezett gyűjteményeiből álló muzeális intézmény, amely a kulturális javakat és a szellemi kulturális örökség elemeit tudományos, örökségvédelmi, oktatási és ismeretátadási céllal gyűjti, megőrzi, feldolgozza, kutatja és kiállítja, továbbá egyéb formákban közzé teszi. Tevékenységével elősegíti a természeti, társadalmi, művészeti, kulturális és tudományos összefüggések kutatását, megértését, nyomon követi azok jelenkori változásait és folytonos művelődésre ösztönöz.

(2) A múzeum feladata a működési engedélyében meghatározott gyűjtőkörébe tartozó kulturális javak

a) gyűjtemény gondozása, ennek keretében azok

aa) gyarapítása,

ab) nyilvántartása,

ac) állományvédelme,

b) tudományos feldolgozása és publikálása,

c) hozzáférhetővé tétele, ennek keretében

ca) állandó és időszakos kiállítások rendezése,

cb) közművelődési és múzeumpedagógiai programok és kiadványok biztosítása,

cc) a kulturális javak digitalizálása,

cd) a kutatási tevékenység biztosítása.

A törvény 95/B. § (9) pontja megszabja továbbá, hogy a muzeális intézmény az éves munkatervét és éves munkájáról szóló beszámolóját gyűjteményfejlesztéssel, gyűjteményfeltárással, kutatással, műtárgyvédelemmel, szolgáltatással, bemutatókkal kapcsolatos szakmai mutatók alapján készíti el.

Intézményünk 2017-ben az alábbi pályázatokat nyújtotta be:

- NKA Közgyűjtemények Kollégiumához „Egy búzaszem különös élete” című kiállítás megrendezésére és múzeumpedagógiai programra 300.000,- Ft (kurátor: **Szojka Petronella**)
- Az EMMI által kiírt 2017. évi Járásszékhely múzeumok támogatása pályázatra beadott terv alapján 2.300.000,-Ft értékű minisztériumi támogatásban részesültünk. Az elnyert összeg a gyűjtemény-feldolgozást elősegítő szakmai munka támogatására, számítógépes nyilvántartásra történő átállítás előkészítésére és az ehhez szükséges számítástechnikai eszközök beszerzésére fordítható. Ezzel a minisztérium országos szinten a második legmagasabb összeggel támogatta a békési múzeumot, területi múzeum szakmai kategóriában (a program megvalósítása átcúsúszik 2018-ra). A pályázatot ugyan Békés Város Önkormányzata nyújthatta be, azonban annak szakmai anyagát (mód-

szertani összefoglaló, program bemutatása, módszertana, fejlesztés várható társadalmi hatásai), valamint a feladatokra és költség nemekre lebontott részletes költségvetést és pénzügyi ütemezést a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum munkatársa (S. Turesányi Ildikó régész-történész muzeológus) készítette el.

Pályázati munkánk eredményeképpen 2017-ben 2.600.000,-Ft-ot fordíthattunk (egy része átcúszik 2018-ra) szakmai tevékenységünk finanszírozására, mely a fenntartótól kapott költségvetésünkben foglalt 100.000,-Ft-os szakmai költségvetést kiegészítve tette lehetővé a színvonalas múzeumi munkát.

A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum ez évben is igyekezett eredményesen együttműködni a városi oktatási és kulturális intézményekkel, több programunk csatlakozott pl. a BÉTAZEN-hez (zenei előadás), valamint a Madzagfalvi Napokhoz (kiállítás). Kiállításaink sorában különösen kiemelkedő volt a látogatottsága az „Egy búzaszem különös élete” című, múzeumpedagógiai foglalkozásokkal kísért tárlatnak. Folytattuk a városházi kiállítások rendezését, illetve a Madzagfalvi Napok alkalmából az 500 éves Reformációra emlékezve templomaink múltját és jelenét mutattuk be sok-sok képen egy kisebb időszak kiállítás keretében a Kulturális Központ aulájában.

A városi társintézményekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal közösen több igen jelentős kulturális rendezvényt valósítottunk meg:

- Nefelejcs Kulturális és Hagyományörző Közhasznú Egyesülettel: május 20-án Nefelejcs Vigalom, szeptember 23-án Tökmulatság a Tájházban, április 8-án Nefelejcs díj átadása a Békési Galériában.
- BÉTAZEN ideje alatt a Kecskeméti Gábor Kulturális Központtal együttműködésben június 23-án Nemzetközi Vonószenekari Tábor záróhangversenye a Békési Galériában.
- A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum, mint társrendező részt vett a Békési Városvédő és Szépítő Egyesülettel és a Békés Városi Püski Sándor Könyvtárral közösen középiskolások számára szervezett helyismereti vetélkedőben, melyen az újítás jegyében ez évben kizárólag online lehetett részt venni. A szervezők terve, hogy a várostörténeti vetélkedő hagyománnyá váljon, ennek érdekében ezután is minden évben az aktuális legfontosabb jubileum címével kívánjuk azt meghirdetni.

II. Személyi, szervezeti helyzet

A 2017 elején végrehajtott létszámcsoökkentés után a részünkre biztosított 4,5 munkavállalói státusz kihasználásával 2 fő teljes munkaidős és 5 fő részmunkaidős (2 fő teljes és 2 fő részmunkaidős szakalkalmazott és 3 fő részmunkaidős üzemviteli alkalmazott) dolgozó látja el a feladatokat. Szakmai feladatainkat a lehető legjobban igyekszünk teljesíteni, bár csak a törvényi előírás szerinti minimálisan kötelező létszámmal rendelkezünk. A létszámcsoökkentés következményeként ideiglenesen (anyagilag jobb időkre várva) szüneteltetni kényszerülünk a Tájház nyitvatartását, tehát annak látogatása nem megoldott, az oda szervezett városi rendezvények, programok felügyeletét csak munkatársaink munkájának bonyolult árszervezésével tudjuk megoldani. Ugyanakkor 2015-ben szerencsés változás történt a szakalkalmazotti körben: kevésbé aktív, gyulai restaurátor és békéscsabai néprajzos munkatársunkat békésiek váltották. Mivel múzeumunk csupán a törvényileg kötelezően előírt minimális szakalkalmazotti

létszámmal működik, igen nagy szükségünk is van nagy munkabírású, hirtelen is bevethető (tehát békési) munkatársakra.

Régész-történész főmuzeológusunk munkakörének megfelelően felügyelte és gondozta a vezetése alatt álló régészeti és történeti gyűjteményeket, gyűjtő-, nyilvántartó és tudományos kutatómunkát végzett, kiállításokat rendezett, múzeumpedagógiai foglalkozásokat és múzeumi órákat vezetett, előadásokat tartott, publikált. Beosztása szerint igazgatóként szervezte a múzeum kiállítási tevékenységét, irányította és ellenőrizte a költségvetési munkát, koordinálta a múzeum közművelődési programjait.

Néprajzos muzeológusunk felügyelte és gondozta a vezetése alatt álló néprajzi gyűjteményt, gyűjtő-, nyilvántartó és tudományos kutatómunkát végzett, kiállításokat rendezett, múzeumpedagógiai foglalkozásokat vezetett, publikált.

Részmunkaidős restaurátorunk ellenőrizte és biztosította a gyűjteményi anyag megfelelő állapotát, kiállításokra előkészítette, ha kellett, rendbe tette és restaurálta a tárgyakat.

Közönségkapcsolati munkatársunk az igazgatóval együtt szervezte a múzeum közművelődési, múzeumpedagógiai munkáját, irányította a kiállítások létrehozását, ellátta a költségvetési munka körüli nyilvántartási teendőket.

Három, működési engedéllyel rendelkező kiállítóhelyünk üzemviteli munkáit 1 részmunkaidős takarítónő és 2 részmunkaidős teremőr látta el, ezzel csupán a törvény által előírt minimális nyitva tartást tudtuk biztosítani, illetve a Tájház nyitvatartását ideiglenesen szüneteltetni vagyunk kénytelenek.

Három alkalommal tartottunk összmunkatársi értekezletet, egyébként a szakmai feladatokat, napi-heti rendszerességgel beszéltük meg.

III. Gyűjteményi munka

2. Nyilvántartás

Néprajz: **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus folytatta a Néprajzi Gyűjtemény hagyományos nyilvántartó eszközének, a leltárkönyveknek múzeumi irányelvek szerint a tavalyi év során elkezdett digitalizálását, amelynek segítségével átláthatóbb, hozzáférhetőbb, gyorsabban kereshető számítógépes nyilvántartási rendszer jöhet létre.

Kocsor Julianna restaurátor a Néprajzi és a Helytörténeti Gyűjtemény 3368 tárgyának tárgyfotóját készítette el. Ezek visszaazonosításának köszönhetően **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus pontosította a leltárkönyvi leírásokat (pl. a tárgyakon található feliratokat, a tárgy állapotára vonatkozó megjegyzéseket).

3. Gyűjteményrendezés, revízió, kölcsönzés

- **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus és **Kocsor Julianna** restaurátor munkatervük szerint 2017. júniusától augusztusig folytatták a Tájházban lévő állandó néprajzi kiállítás újrendezését és revízióját. 381 db tárgy visszaellenőrzése, fotózása történt meg. A tárgyak fizikai rendezésére, rendbetételére és a leltári adatrögzítésre is sor került. A Tájházban kiállított, de a Múzeum Néprajzi Gyűjteményének leltárkönyveiben nem található tárgyakat a saját gyűjteményi anyagunktól elkülönítették. A kiállított néprajzi

tárgyakról több esetben hiányzó leltári számokat a beazonosítást követően a tárgyakon pótolták. A Galéria textíliáktárában 2017. januárjától márciusig minden egyes darabról leltári számos fényképes dokumentációt készítettek a digitális nyilvántartás számára. 803 db tárgy visszaellenőrzése, fotózása történt meg. A tárgyak fizikai rendezésére, rendbetételére és a leltári adatrögzítésre is sor került. A kiállított néprajzi tárgyakról több esetben hiányzó leltári számokat a beazonosítást követően a tárgyakon pótolták.

5. Műtárgyvédelem

- **Kocsor Julianna** restaurátor 66 db néprajzi tárgy tisztítását, konzerválását végezte el.

A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeumban nyilvántartott gyűjteményi anyag

(szakmai felügyeletet ellátó mindenkori minisztérium felé éves statisztikai adatszolgáltatási kötelezettséggel)

Régészet	6137 db
Helytörténet	2000 db
Numizmatika (lezárt gyűjtemény)	1178 db
Néprajz	5072 db
Képzőművészet (lezárt gyűjtemény)	216 db
Iparművészet (lezárt gyűjtemény)	45 db
Eredeti, forrásértékű történeti dokumentum	19536 db
Eredeti, forrásértékű archív fotó	10960 db
Adattári fotó	1406 db
Adattári dokumentációs egység	357 db
Könyvtári gyűjtemény	3648 db

IV. Tudományos tevékenység

2. Összefoglalók, tanulmányok, egyéb

- Megjelent kisebb ismeretterjesztő írások

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- „Választási küzdelmek a millenniumi ünnepek évében” In: Békési Újság Kalendárium 2018. 36-45. oldal
- Tagja volt a Családért Alapítvány által kiadott „Ízig-vérig Békés” című könyv szerkesztőbizottságának, melynek 4 fejezetét (Békés a tisztelet városa, Békés a vizek városa, Békés a hidak városa, Békés az építészet városa) ő írta, 4 fejezetnek (Békés a kultúra városa, Békés a zene városa, Békés az innováció városa, Békés a sport városa) pedig tásszerzője volt, összesen 24 oldal terjedelemben.

Szojka Petronella néprajzos muzeológus:

- „Ha egy korong mesélni tudna” In: Békési Újság Kalendáriuma 2018. 84-89. oldal

- Saját kiadvány, szerkesztés

2017-ben a **Békési Téka** sorozat alábbi kötete jelent meg:

- **Szojka Petronella:** „Kicsiny ékszerdoboz Békés szívében - a békési görögkeleti egyházközség története” címmel jelent meg a Békési Téka 55. száma, amely többéves kutatási anyagot foglal magába. A megjelent könyv egyedülálló, mivel eddig egyik magyarországi román ortodox egyházközségről sem készült olyan átfogó tanulmány, ami az alapító tagok történetétől, az szakrális tárgyak bemutatásán át a vallási szokásig bemutatja egy közösség életét. Megjelenése a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum és a Békési Román Nemzetiségi Önkormányzat közös összefogásának köszönhetően valósult meg.

2017-ben a **Jantyik Mátyás Múzeum Füzetei** alábbi kötete jelent meg:

- Mit tudsz a békési céhekről? (VI. szám) – összeállította **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus

- Kiállítási forgatókönyv

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- „Körök, egyletek, a civil társadalom története” címmel levéltári vándorkiállításához (15 oldal), megnyílt május 12-én a Galéria kistermében
- „Templomaink múltja és jelene – Reformáció 500” (4 oldal) Madzagfalvi Napok, Kulturális Központ aulája
- „Törökvilág Békésen” c. kiállításához (11 oldal), Városháza emeleti folyosója, nyílt november 30-án

Szojka Petronella néprajzos muzeológus:

- A „Ha egy korong mesélni tudna” című időszaki néprajzi kiállításához kapcsolódóan (10 oldal). Megnyílt: a Polgármesteri Hivatal emeleti folyosóján április 26-án
- Az „Egy búzaszem különös élete – avagy hogyan készítették nagyanyáink a kenyeret” című időszaki néprajzi kiállításához kapcsolódóan (16 oldal). Megnyílt: a Békési Galéria épületének kistermében október 5-én

- Pályázatírás

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- Az EMMI által kiírt 2016. évi Járasszékhely múzeumok támogatása pályázatra beadott terv alapján 2.300.000,-Ft vissza nem térítendő támogatást kaptunk. A pályázatot ugyan Békés Város Önkormányzata nyújthatta be, azonban annak szakmai indoklását (módszertani összefoglaló, programok összefoglaló bemutatása, módszertana, fejlesztés várható társadalmi hatásai), valamint a feladatokra és költség nemekre lebontott részletes költségvetést és pénzügyi ütemezést a Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum munkatársa készítette el.

Szojka Petronella néprajzos muzeológus:

- „Egy búzaszem különös élete” avagy hogyan készítették nagyanyáink a kenyeret című időszak kiállítás pénzügyi támogatása céljából elkészítette a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma múzeumi időszak kiállításokra vonatkozó pályázatához a dokumentációkat (múzeumpedagógiai programterv, látogatói körjárás, részletes költségvetés, stb.). A benyújtott pályázat pozitív elbírálásban részesült és bruttó 300.000.- Forint előfinanszírozott támogatáshoz jutott intézményünk.

7. kutatószolgálat

Múzeumunk munkatársai ebben az évben is több egyetemi szakdolgozat írásához adtak segítséget. Áprilisban képanyaggal segítettük Márton Krisztina hímzőt, aki a békési szücsbűvészekkel kapcsolatban végzett kutatást. Májusban Dr. Dányi Mariann Orosházáról utazott le Békésre, hogy a múzeum gyűjteményében található békési szücsbűvészekkel díszített ködmönöket tanulmányozza, azokról fotókat és rajzokat készítsen egy pályázati munkájához. A kért anyagot előkészítettük és közösen végeztük a ködmönmin-ták értelmezését. Augusztusban Szegfü Kata a Békési Kalendáriumban megjelent eskü-vővel kapcsolatos tanulmányához a békési mátkapárokról készült fotókkal és digitalizálással segítettünk.

V. Közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység

2. Kiállítások

Időszak kiállítás:

Békési Galéria - Kisterem

- áthúzódó 2016-ról: „A kéz kora – 200 éve alakultak az első békési céhek” című történelmi kiállítás, megnyílt 2016. november 11-én, kurátor **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus, megnyitotta Pál Miklósné a Népművészeti Egyesületek Szövetségének elnöke
- "Munka, tehetség, rejtett értékeink" címmel a Szent Lázár Alapítvány szervezésében nyílt kiállítás március 20-án mozgássérült alkotók műveiből
- „Körök, egyletek, a civil társadalom története” címmel levéltári kiállítás május 12-én, megnyitotta dr. Erdész Ádám az MNL Békés Megyei Levéltárának vezetője
- Néprajzi kiállítás október 5-én „Egy búzaszem különös élete” címmel, kurátor **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus, megnyitotta Balogh Dániel János néprajzos muzeológus

Békési Galéria – Nagyterem

- áthúzódó 2016-ról: „Gyönyörű világunk” címmel a CEWE – Európa legnagyobb fotószolgáltatója kiállítása, nyílt 2016. szeptember 15-én, kurátor **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus
- „Erdő” címmel képzőművészeti kiállítás április 21-én Görgényi Tamás festőművész műveiből, megnyitotta Ván Hajnalka művészettörténész

- Történeti témájú kiállítást nyitottunk szeptember 15-én „A magyar kard napja” alkalmából, megnyitotta és az anyagot kölcsönözte Máday Norbert, a Magyar Szablyavívó Iskola alapítója

Kihelyezett kiállítások

Polgármesteri Hivatal

- áthúzódó 2016-ról: „Zenei jubileumok” című kiállítás, mely hármas jubileumot (100 éve született Gulyás György, 70 éve alapították a Békés-Tarhosi Énekiskolát, 40 éves a BÉTAZEN rendezvénysorozat) takart, nyílt 2016. október 27-én, rendezte és megnyitotta **S. Tuicsányi Ildikó** régész-történész muzeológus.
- Néprajzi kiállítás „Ha egy korong mesélni tudna” címmel, nyílt április 27-én, rendezte és megnyitotta **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus
- „Törökvilág Békésen” címmel történeti témájú kiállítást nyitottunk november 30-án, rendezte és megnyitotta **S. Tuicsányi Ildikó** régész-történész muzeológus

Kulturális Központ

- „Templomaink múltja és jelene – Reformáció 500” címmel – Madzagfalvi Napok, rendezte **S. Tuicsányi Ildikó** régész-történész muzeológus

A kiállítások szervezésével kapcsolatos teendőket, amelyekhez igyekeztünk színvonalas meghívókat, plakátokat is készíttetni, **S. Tuicsányi Ildikó** régész-történész muzeológus és **Egri Tünde** közművelődési munkatárs látta el, a technikai kivitelezést (bontás, rendezés, esetenként anyagválogatás, szállításhoz csomagolás, stb.) **Egri Tünde** végezte a múzeum szakalkalmazottaival és üzemviteli alkalmazottaival közösen.

A kiállításokról, megnyitókról és egyéb közművelődési eseményekről az adattár számára fotódokumentációt készítettünk.

3. Múzeumpedagógiai foglalkozások

- 2017. január végén - február elején, a „**Kéz kora**” című kiállításához kapcsolódóan múzeumpedagógiai foglalkozásokat tartottunk a múzeum dolgozóinak közreműködésével 302 általános iskolai tanuló részére. Az alsós korosztály pénztárcát, a felsősök telefonokat készíthettek az előre elkészített műbőrökből.
- „**Gyere velünk a múzeumba**” program során júniusban, a Nagyházban tartottunk múzeumpedagógiai foglalkozásokat óvodásoknak az EMMI által 2016-ban kiírt Járásszékhely múzeumok támogatására nyert 2 millió forint értékű minisztériumi támogatásból a „Körös-vidék madárvilága” című természettudományi kiállításához kapcsolódóan, melyekre a járás szinte minden településéről érkeztek gyerekek. A programban résztvettek Békés óvodáin (egyháziak is) kívül Tarhos, Murony, Bélmegyér, Mezőberény, Köröstarcsa óvodásai is, összesen mintegy 700 nagycsoportos gyermek. A minisztériumi támogatásból főként a csoportok buszoztatását fedeztük. A foglalkozás menete a következő volt: a Körös-vidék madárvilágáról szóló kiállítás előszavas bemutatása után madárhangokat hallgattunk a gyerekekkel, majd következett a választott madárka elkészítése. Az elkészült madarakkal a gyerekek nagy örömmel játszottak, utánozva a korábban, a múzeumi látogatáson hallott madárhangokat.

- Októberben az „Egy búzaszem különös élete” című néprajzi időszaki kiállításához kapcsolódóan tartottunk múzeumpedagógiai foglalkozásokat a múzeumi dolgozók közreműködésével óvodai csoportok részére. A gyermekeknek tartott tárlatvezetés közben interaktív közelségbe kerülhettek a kiállított tárgyakkal. Megismerkedtek a gabonafélékkel, búzát örölhettek, illetve a tárlat közös bejárását követően a múzeumpedagógiai sarokban közösen kenyértésztát dagasztottak, amit egy igazi pogácsára „cserélhettek be”. Nemcsak helyi oktatási intézmények látogattak el a kiállítás helyszínére, hanem Mezőberényből, Köröstarcsáról, Muronyból, Bélmegyerről és Tarhosról is érkeztek gyerekek, összesen 274 gyermek vett részt a meghirdetett foglalkozáson.

4. Előadások

S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus:

- május 4-én Nyugdíjas Pedagógusok Egyesülete számára a Szegedi Kis István Gimnázium történetéről

Békési emlékek címmel a 2016-ban elnyert EMMI pályázat részeként múzeumandragógiai előadásorozatot tartottunk, a rendezvények helyszíne a Püski Sándor Könyvtár olvasóterme volt. Az előadásorozat célja az volt, hogy kulturális szórakozási lehetőséget nyújtson az erre vágyóknak, a múltunkat idéző, mindenkit körülvevő tárgyak, valamint a napjainkban is élő emlékeinek megismerése révén. Olyan elfoglaltságot szerettünk volna biztosítani, ami az érdeklődők számára nosztalgiát, emlékeik felidézését jelenthette. Az előadásokat a múzeum szakalkalmazottai tartották, saját kutatási eredményeik alapján:

- október 9.: Kérdések a békési várról és az azt körülvevő középkori településről (S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus)

- október 16.: Képeskönyv Kecskeméti Gábor békési olimpikonról (S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus)

- október 30.: A békési gimnázium nagy korszakai (S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus)

- november 6.: A békési városközpont másfél évszázada (S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus)

- november 13.: Ilyen volt – Ilyen lett (Békés a várossá avatás óta) (S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus)

- november 20.: Névadónk, Jantyik Mátyás festő művészete (S. Turcsányi Ildikó régész-történész muzeológus)

- november 27.: A békési vásár (Szojka Petronella néprajzos muzeológus)

- december 4.: Játszva tanul a gyermek (békési népi gyermekjátékok) (Szojka Petronella néprajzos muzeológus)

- december 11.: Kicsiny ékszerdoboz Békés szívében (a békési ortodox templom) – azonos című könyv bemutatójával egybekötött előadás (Szojka Petronella néprajzos muzeológus)

- december 18.: Ha egy korong mesélni tudna (a békési fazekasság) (Szojka Petronella néprajzos muzeológus)

5. Egyéb

Nyári tábor

Július 24-28. között a Tájházban „Szántottam gyöpöt, vetettem gyöngyöt” címen, Balog Gáborné vezetésével tartottuk meg a múzeumi nyári tábort, amelyet a sokszínűség jegyében hirdettünk meg. A résztvevő 20 gyerek varrni, faragni, dekupázsolni tanult, ahol e tevékenységek alapjainak elsajátításában segítettek a múzeum munkatársai a gyerekeket a hét folyamán. A táborban részt vevő gyermekek évről-évre visszatérnek hozzánk, immár egy évtizede várják a nyaranta megismétlődő programot.

Múzeumok Világnapja

Május 18-án a Múzeumok Világnapja alkalmából ingyenes múzeumpedagógiai programot hirdettünk a Tájházban alsó tagozatos diákoknak. Mivel előző években az egy napos programra jóval többen jelentkeztek, mint ahány csoportot fogadni tudtunk, 2017-ben előtte megtoldottuk még egy nappal, így Békésen a múzeumi világnap 2 napig tartott. Az óránként érkező osztályok először a berendezett parasztportát nézték meg néprajzos muzeológusunk tárlatvezetésével, majd a a gyerekek és kísérőtanáraik az udvaron régi népi körjátékokkal ismerkedhettek. A programon 9 osztály (Dr. Hepp Iskola, Református Általános Iskola, Karacs Tagiskola) 183 diákja vett részt. Szeretnénk a későbbi években is megemlékezni erről a napról, ebből hagyományt teremteni, és a későbbiekben is több napra széthúzni ezt az ingyenes programot.

Múzeumok Éjszakája

Június 25-én – immár 2013 óta - ez évben is csatlakoztunk az immár hagyományos országos rendezvényhez, a Békési Galériában 18.00 órától 24.00 óráig vártuk az érdeklődőket. Igyekeztünk minden korosztálynak a megfelelő elfoglaltságokat megtervezni. A gyerekek fonálból színes madárkát, papírgyöngyből fűzött láncot vagy fonott karkötőt készíthettek, de kipróbálhatták ügyességüket (műbőrből) pénztárca vagy telefontok összeállításában is. Színes fém tartódobozt mintázhattak dekupázs technikával (irányította **Szójka Petronella** néprajzos muzeológus és **Kocsor Julianna** restaurátor). A már nem gyerekek is többféle foglalkozás közül választhattak, érdeklődési körüktől függően: választhattak gyerekeknek szóló foglalkozást vagy kirakozást (puzzle) Jantyik Mátyás festőművész, a múzeum névadójának képeivel. Ha érdekelte őket, foglalkoztató füzetet is kitölthettek (csoki)pénzjutalomért különböző témákban (irányította **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus). Felnőttek számára hangzó ppt-t készítettünk névadónk, Jantyik Mátyás festőművész életművéről és a Békés-Tarhosi Énekiskoláról (a vetítést koordinálta **Egri Tünde** közművelődési munkatárs). Tapasztalataink szerint a programot egyre többen látogatják helyi szinten is, a következő években szeretnénk erre az éjszakára helyi hagyományt teremteni, minél változatosabb elfoglaltságokat kínálni az ilyenkor múzeumunkba látogatóknak.

A kiállítások és rendezvények résztvevőinek száma

(szakmai felügyeletet ellátó mindenkori minisztérium felé éves statisztikai adatszolgáltatási kötelezettséggel, a látogatólétszámban a más intézmény, szervezet által a múzeumban rendezett programok résztvevőit is szerepeltetni kell)

Telephely	Belépőjegyet vásárlók	Ingyenesen belépők és/vagy rendezvények látogatói	Összesen
Békési Galéria	212	2980	3192
Nagyház	177	890	1067
Békési Ház	0	1986	1986
Mindösszesen:	389	5856	6245

VI. Szakmai és társadalmi kapcsolatok

1. Továbbképzés, konferenciák

- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus március 6-án a SZKIRG Magyar Napok című rendezvénysorozatán, március 24-én a Kecskeméti Gábor Kulturális Központ „Polgári részvétel egy változó Európában” címmel rendezett konferenciáján vett részt

2. Szakmai kapcsolatok

- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus április 10-én a 3-4. osztályos diákok zsürielnökeként vett részt a Püski Sándor Könyvtár hagyományos költészetnap városi szavalóversenyén, május 31-én felkérték zsüritagnak a III. Három Város Sportfesztivál a Kecskeméti Gábor Kulturális Központban rendezett vetélkedőjére

- Május 30-án a Békés Megyei Kormányhivatal megbízásából Gézárt Zoltán közfoglalkoztatási ellenőr végzett vizsgálatot a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatás megvalósulásának tárgyában. A múzeum közfoglalkoztatásával kapcsolatban mindent rendben talált.

- A Békés Városi Jantyik Mátyás Múzeum, mint társrendező részt vett a Békési Városvédő és Szépítő Egyesülettel és a Békés Városi Püski Sándor Könyvtárral közösen középiskolások számára szervezett helyismereti vetélkedőben, melyet ez évben kizárólag online írtunk ki. A program-sorozaton a SZKIRG és a GFF Békési Szakképző Iskola diákjai vettek részt, a múzeum részéről a vetélkedő előkészítője **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus volt. A szervezők terve, hogy a várostörténeti vetélkedő hagyománnyá váljon, ennek érdekében ezután is minden évben az aktuális legfontosabb jubileum címével kívánjuk azt meghirdetni.

- Szakmai segítséget nyújtottunk és kölcsönzéssel segítettük a Munkácsy Mihály Múzeum és a Békés Megyei Levéltár kiállításait

- Ebben az évben is részt vettünk a Békés Városi Püski Sándor Könyvtár által június 8-9-10-én rendezett Ünnepi Könyvhéten

- **S. Turcsányi Ildikó** régész-történész muzeológus és **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus november 27-én és 29-én a Békés Városi Püski Sándor Könyvtár szervezésében az „Arany 200” emlékévként keretében rendezett vetélkedő egy-egy múzsumi állomásának koordinátora volt. A két helyszínt a Békési Galéria biztosította. Az egyik

állomáspontra Arany Jánosra vonatkozó kérdésekre válaszoltak a versenyzők pontozás alapján, a másikon a gyerekek a régi mártogatós toll történetét és helyes használatát ismerhették meg.

Társintézményekkel és társszervezetekkel folyamatos együttműködésünk során az alábbi rendezvényeknek adtuk helyet a múzeumhoz tartozó létesítményekben:

Békési Galéria

- 04. 08. Nefelejcs Kulturális és Hagyományörző Közhasznú Egyesület: Nefelejcs díj átadása
- 04. 10. Békés Városi Püski Sándor Könyvtár által rendezett Városi szavalóverseny 3-4. osztályosok számára
- 05. 16. KÉSZ békési szervezetének díjátadója
- 06. 23. BÉTAZEN ideje alatt a Kecskeméti Gábor Kulturális Központtal együttműködésben a Nemzetközi Vonószekerei Tábor záróhangversenye
- 11. 03. HIT Gyülekezet előadása Reformáció 500 Emlékév keretében
- 11. 18. Békési Református Gyülekezet: Református Bál
- 11. 27-én és 29-én a Békés Városi Püski Sándor Könyvtár szervezésében az Arany János Emlékév keretében rendezett vetélkedő egyik állomása voltunk

Tájház

- 05. 20. Nefelejcs Kulturális és Hagyományörző Közhasznú Egyesület: Nefelejcs Vigalom
- 05. 24. Nefelejcs Hagyományörző Egyesület, a Békési Városvédő és Szépítő Egyesület és Békés Város Önkormányzatának sajtótájékoztatója
- 05. 27-én Békési Múzeumbarátok Köre szalonnasütése
- 06. 01-én Idősek Klubjának Idősek Világnapi programja
- 06. 05-én a Német Nemzetiségi Önkormányzat szabadtéri főzése
- 08. 12-én a Német nemzetiségi Önkormányzat szervezésében I. Békési Nemzetiségi Nap
- 08. 26-án Békési Múzeumbarátok Köre vetítéssel egybekötött régészeti előadása
- 09. 23. Nefelejcs Kulturális és Hagyományörző Közhasznú Egyesület: XI. Tökmulatság

3. Médiakapcsolatok

- Jónak mondható a kapcsolatunk a helyi, városi média szereplőivel, így a Békési Újság című helyi lappal, a Békés Mátix internetes honlappal, melyre közvetlen feltöltési lehetőségünk van, több rendezvényünket közvetítette a Békés Tv is.

- **S. Turesányi Ildikó** régész-történész muzeológus még 2014-ben felvette a kapcsolatot a Budapest-Terézváros (VI. kerület) területén működő Kontakt Rádióval (FM 87,6), mely Tárlatról-tárlatra című műsorában bemutatta intézményünket, azóta is folyamatosan elküldjük nekik híreinket. 2015-ben lett állandó partnerünk a Csaba Rádió és a Rádió 1, melyeknek szintén híreket szolgáltatunk.

- **Szojka Petronella** néprajzos muzeológus a múzeum Facebook oldalának folyamatos karbantartását és frissítését végezte, népszerűsítve és bemutatva intézményünk életét.

VII. Pénzügyi adatok

(szakmai felügyeletet ellátó mindenkorai minisztérium felé éves statisztikai adatszolgáltatási kötelezettséggel)

Bevételek	
Felügyeleti szervtől kapott támogatás	23.318.000,- Ft
Működési bevételek	2.708.000,- Ft
<i>-ebből jegybevétel</i>	51.000,-Ft
<i>-ebből pályázati támogatás</i>	2.600.000,-Ft
Kiadások	
Személyi juttatások	14.752.000,- Ft
Munkaadót terhelő járulékok	3.322.000,- Ft
Dologi kiadások	7.769.000,- Ft

Békés, 2018. május 14.

Sápiné Turcsányi Ildikó
Sápiné Turcsányi Ildikó
múzeumigazgató